

XXVIII TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Tr 7:7-11)

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

Ma palusin, ja mulle anti mõistust, ma hüüdsin appi, ja tarkuse vaim laskus minu üle. Teda ma pidasin kallimaks kui kuningavõimu ja trooni, ning rikkust ma ei pidanud millekski temaga võrreldes. Ühtki kalliskivi ma ei arvanud tema vääriliseks, sest kuld on tema kõrval nagu liiv, mida õige pisut; hõbe on nagu pori temaga võrreldes. Ma armastasin teda rohkem kui tervist ja ilu, andsin talle esmaõiguse alguse ees, sest tema hiilgus on kustumatu. Ja temas said mulle osaks kõik hüved ning lugematud varandused tema käte läbi.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 90:12-13. 14-15. 16-17 R:14)

R: Issand, täida meid oma armuga.

Õpeta meid arvestama meie päevi,
et me saaksime targa südame.

Pöördu tagasi, Issand, miks viibid nii kaua?

Ja ole armuline oma sulaste vastu.

R:

Täida meid hommikul oma heldusega,
siis me hõiskame ja oleme rõõmsad kogu eluaja.
Anna meile rõõmu nii paljudeks päevadeks
kui sa meid maadligi surusid,
nii paljudeks aastateks kui me nägime kurja põlve.

R:

Tee oma teod nähtavaks oma sulastele
ja oma poegadele su ülevuse vägevus.

Tulgu Issanda, meie Jumala, arm meie üle.

Meie kätetööl lase korda minna, korda minna lase me kätetööl.

R:

(Teine lugemine He 4:12-13)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Jumala sõna on elav ja vägev, vahedam kui ükski kahe teraga mõõk, ning ulatub lõhestama hinge ja vaimu, tungib liikmete üdini välja. Tema on südame, meele ja mõtete hindaja ning ükski loodu ei jää Tema eest varjule – kõik on paljas ja alasti ta silma ees. Temale tuleb meil oma tegudest aru anda.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 5:3)

Halleluuja. Õndsad on need, kes on vaesed Jumala ees, sest nende päralt on taevariik. Halleluuja.

(Evangeelium Mk 10:17-30 lüh. 10:17-27)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist:

Sel ajal, kui Jeesus teed käis, tuli tema juurde üks mees, heitis põlvili ja küsis: “Hea õpetaja, mida ma pean tegema, et võiksin pälvida igavese elu?” Aga tema ütles talle: “Miks sa mind heaks nimetad, keegi muu ei ole hea kui üksnes Jumal. Käske sa ju tunnend: sa ei tohi tappa, sa ei tohi abielu rikkuda, sa ei tohi varastada, sa ei tohi valet tunnistada, sa ei tohi petta, austa oma isa ja ema.” Kuid mees kostis talle: “Õpetaja, seda kõike olen ma pidanud oma noorusest peale.” Ja Jeesus vaatas tema peale armastusega ning ütles: “Ainult ühte on sulle veel vaja: mine ja müü ära kõik, mis sul on, ning jaga raha vaestele, et sul oleks varandus taevas. Siis tule ja käi minu järel.” Aga tema jäi murelikuks selle sõna pärast, mis ta kuulis, ning ta läks ära kurva meelega, sest temal oli palju vara.

Seepeale vaatas Jeesus oma jüngritele otsa ja ütles: “Kui raske on neil, kel on palju vara, jõuda jumalariiki!” Jüngrid olid kohkunud nende sõnade pärast, kuid tema kostis ja ütles neile: “Mu lapsed, raske on saada jumalariiki. Enne läheb kaamel läbi nõelasilma kui et rikas pääseb jumalariiki.” Nemad aga olid veel enam hirmul ja rääkisid isekeskis: “Kes võiks siis üldse õndsaks saada?”

Siis vaatas Jeesus neile otsa ja ütles: “Inimestele on see võimatu, kuid Jumalale mitte, sest Jumalale on kõik võimalik.” Peetrus ütles talle: “Vaata, me oleme kõik maha jätnud ja tulnud sinu järel.” Jeesus kostis vastuseks: “Tõesti, ma ütlen teile, ei ole kedagi, kes on jätnud maha oma maja, vennad või õed, isa või ema, naise või põllud, minu ja evangeeliumi pärast, ega saa sajakordselt tagasi juba sellel maailmaajastul nii maju kui põldusid, vendi ja õdesid, emasid ja lapsi, tagakiusamiste

kestelgi; aga tulevasel ajastul igavest elu.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, raske on rikkal jõuda taevariiki. Raske... aga mis on inimesel üldse kerge? Ja kui öeldakse, et taevariiki jõudmine on rikkale raske, siis on sellega ühtlasi ka öeldud, et mitte võimatu! Kas pole see juba iseenesest rõõmusõnum? Rikas inimene, kes tihtipeale on üsna leidlik ja konstruktiivne, oskab seada omale kohe ülesande: selge, taevasse saamiseks läheb mul vaja ühte hästi väikest kaamelit ja ühte hästi suurt nõelasilma!

Noh ja kui asi on nii lihtne, siis polegi vaja jumalateenistuse alguses mõelda patutunnistusele, vaid võib laulda rõõmsalt halleluuja!...

Meie, vaesed patused inimesed, loeme siiski patutunnistuse...

Jutus

Armsad õed ja vennad, kui vaadata Jeesuse täpset sõnaseadmist, siis selle järgi oleks rikkal taevasse saamine paraku lausvõimatu. Isegi kui võtta arvesse Aleksandria Kyrillose selgitust, et sõna “kameelos”, ‘kaamel’, ja meremeeste keelest pärit “kamiilos” ehk ‘laevakõis’ olla kokku sulanud, ei jõua me kaugemale, sest nii suure nõelaga, mille silmast laevakõis läbi mahuks, ei ole midagi õmmelda. Samuti ei ole leitud mingeid tõestusi Jeruusalemma linna värava kohta, mille nimi olnuks Nõelasilm ja millest kaamel saanuks ainult põlvili läbi minna, nagu väidab veel üks rahva seas ringlev legend. Argumendiks selliste hüpoteeside vastu on juba apostlite imestus: “Kes võiks siis üldse õndsaks saada?” See tähendab: jüngrid saavad aru, et Jeesuse toodud võrdlus viitab võimatule ülesandele. Antud kirjakohta raames võiks nüüd jäädagi seisukohale, et ükski rikas taevasse ei pääse. Võimatu, absoluutne ummiktee!

Kuidas aga käitub inimene, jõudes ummikteele? Lihtne: tal tuleb minna tulnud teed tagasi kuni esimese teeristini ja valida teine tänav, kuni tekib ülevaade kogu teedevõrgust ja selle väljapääsudest. Ja kuidas siis käsitletakse rikkaid piibli teedevõrgu teistel lõikudel?

Vana Testament näeb rikkust otseses seoses Jumala armulikkusega. Kõik patriarhid alates Aabrahamist saavad vähemalt oma elu lõpus rikkaks, rääkimata hilisematest Iisraeli kuningatest, eriti Saalomonist. Pole siis ka ime, et nii variserid kui saduserid olid arvanud rikkuse jumalakartliku inimese otseste tunnuste hulka.

Ning vaatamata tänase evangeeliumi hurjutusele leiame ka Uuest Testamendist palju näited selle selle kohta, et putru keedetakse kuumemalt kui seda süüakse. Jeesuse ümbrusest leiame alati rikkaid inimesi, kes aitavad teda oma varaga; meenutagem ka Maarja Magdaleenat, kes salvib teda hirmkalli õliga, ja Joosepit Arimaatiast, kes annab talle ära oma hauakambri. Kuid ehk kõige selgema näite leiame ülemtölnar Sakkeuse loost Luuka evangeeliumis.

Sakkeus oli mitte ainult rikas, vaid tema rikkuse allikaks oli maksude kogumine rooma okupandi heaks – täpsemalt need lisatasud, mida ta rahvuskaaslastelt enda jaoks välja nõudis. Jeesus pöördub tema poole ise, niiöelda kutsub ennast tema juurde külla. Ja kui Sakkeus on teinud ohtrasti suuri žeste, jaganud ära poole oma varast ning maksnud kuhjaga tagasi eriti ebaõiglased väljapressimised, pälvib ta Jeesuse kiituse ja õnnistuse ning jääb temast maha... jätkuvalt rikka mehena!

Inimühiskonna areng on loonud palju funktsioone ja ameteid, millest nii mõnedki on ühtaegu nii vältimatud kui räpased või põlastusväärased. Keegi peab täitma neidki. Raskeks läheb aga sellel inimesel, kes ei järgi oma kutsumust, kes kuulab oma sisimas inimest rohkem kui Jumalat, nagu too rikas nooruk tänasest evangeeliumist. Kuid tähelepanuväärne on ju seegi, et Jeesus ütleb sõnad kaamelist ja nõelasilmast mitte lahkuvale noormehele endale, vaid oma jüngritele. See tähendab, et noormees oleks pidanud ise mõistma kui vale valiku ta tegi – sest teda kutsus ju Jumala Poeg isiklikult!

Armsad õed ja vennad, Jumal ei mõõda kõikidele inimestele ühtemoodi, sest igaüks meist on saanud oma ülesande, oma personaalsed raamid, milles me saame end teostada. Seda tuleb tähele panna ja järgida. Aamen.